kisdobos

1986. JÚNIUS

Nálunk
az
úgy van,

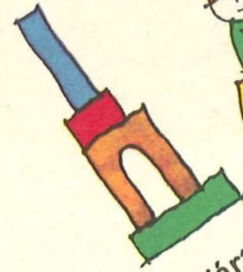

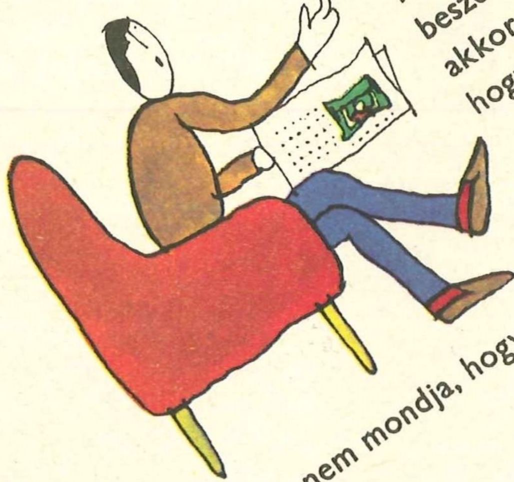

hogy ha krimi megy a tévében, akkor én kicsi vagyok,

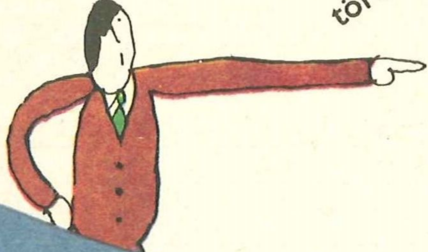
Amikor apukám
azt mondja, hogy
gyere csak ide,
kisfiam,
beszélni akarok veled,
akkor már biztos,
hogy baj van.

Mert ha nincs baj,
akkor nem mondja, hogy beszélni akar velem, hanem mindjárt beszél.

Olyankor apukám
meg szokta kérdezni tőlem,
hogy mért éppen velem
történik mindig valami,

Kiss Ilona rajzai

Áprily Lajos

Ketten figyelünk

Rigódal szól felettem. Figyelem.
A fuvolás le-letekint a lombból.

Kedves cirmoscicánk itt ül velem.
Ő is figyel. De ő zsákmányra gondol.

Kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetsége
lapja a 6—10 éveseknek
XXXV. évf., 6. sz.
Főszerkesztő: Jani Gabriella
Kiadja: az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: Budapest VI. Révay u. 16. 1374
Telefon: 116-660
Készült a Kossuth Nyomdában. 86.0256
Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
Index: 25442
HU ISSN 0450-3287

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, Budapest, Postafiók 100. 1502
Telefon: 660-162
Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) Budapest, V., József nádor tér 1. 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR (215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj egy évre 60,— Ft.
Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címlapon Réber László grafikája

Fontos üzenet

Tudom, ti is tudjátok amit én: már csak egy mérföld van hátra. Köszönöm, Barátaim, hogy követtetek hat márföldön át.

Ahogy hétmérföldes csizmámban jártam az országot, mindenfelé láttam: az idén virágosabbak az erkélyek, több a palántákkal beültetett kiskert a házak előtt, s a szürke épületek, falak tövében apró porcsinrózsák nyílnak. Együtt örültem veletek, hiszen a gyermeknapra az iskolák kertje is kiszínesedett.

Most ezért is üzenek nektek.

Szeretném, ha olyan szép és színes lenne mindannyiótok nyara, mint amilyen széppé, színessé igyekeztetek varázsolni az utcákat, erkélyeket, tereket! Tudjátok mit? Nevezzük a kisdobosok Vakáció-akcióját Hétszínvirágnak.

Hétszínvirág! Erről talán a felnőtteknek is eszébe jut, hogy színes, vidám vakációt szeretnénk.

A zöld — erdőbe, ligetbe, mezőre hív.

A világoskék — felhőtlen nyári eget, jó időt jelez. Ilyenkor elő a kerékpárral, gördeszkával, hátizsákkal. Tanuljon meg ezen a nyáron úszni és kerékpározni sok-sok gyerek!

Mire emlékeztet a sárga? Nap érlelte gyümölcsök illatára, zamatára. De talán arra is, hogy a gyümölcsért te mássz fel a fára, a létrára...

A narancs meleg színe legyen a barátságé.

A lila harangvirág juttassa eszedbe, nyári időbeosztásod legyen ésszerű.

Fehér, üres lapok várják a kisdobosok zsebkönyvében, hogy teleírjátok, rajzoljátok a jubileumi nyár megannyi élményével, örömével.

A Vakáció-akció emblémáját keressétek a lakóhelyeteken vagy a tábor környékén.

S végül a piros! Figyelmeztet sok mindenre, ami tilos! Vigyázzatok magatokra és egymásra! Találkozzunk mindannyian erőben, egészségben — hétpróbás fürkészként — ősszel az iskolában!

Szervusztok! Vidám nyarat kíván

Fürkész Balázs

Orgoványi Anikó

Megszámolom a pénzemet

Megszámolom a pénzemet
egyszer,
kétszer,
háromszor,
nem stimmel.

Megszámolom negyedszer.
Ennyi még egyszer sem volt.
Hol több, hol kevesebb.

Ha apu megadná, amit kölcsönkért,
megvehetném az űrhajós LEGÓ-t,
vagy a várjátékot a lovagemberkékkel,
vagy a bőrfocit, amilyen Zolinak is van,
vagy...

Be kellett szállnom a benzinpénzbe,
hogy leutazhassunk a Balatonra.

Most kezdhetem elölről az egészet.

Kovács Lajos

A zsebpénz érdekében

Géza barátom szerint hárman nem lehet egy rejtvényt megfejteni, ezért jobb, ha mindenki külön veszi meg az újságot! Együtt még elrontani se lehet rendesen — csúfolódott velünk arra célozgatva, hogy talán miattunk nem sikerül soha időben elkészíteni a megfejtéseket.

Azóta külön vettük mind a hárman az újságot és a levelezőlapot, hogy külön-külön küldhessük be a megfejtéseinket is.

Sajnos azóta is mindig melléfogtunk valahol.

Géza persze erről is mondta a magáét:

— Azt ajánlom, ismerjük be, hogy se együtt, se külön-külön nem tudunk rejtvényt fejteni!

Hát beleegyezhettünk mi ebbe Karcsival?

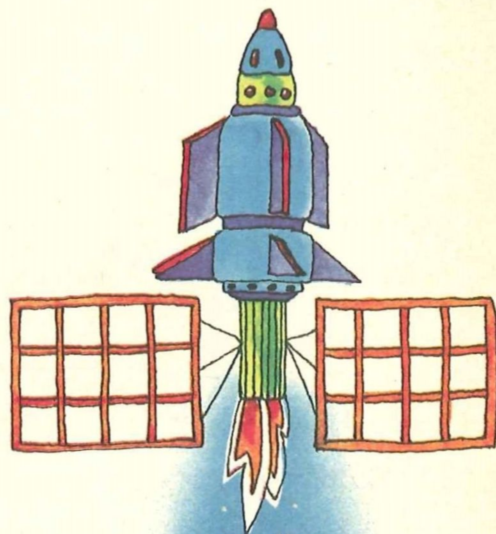
— A mi nevünkben te csak ne tegyél felelőtlen kijelentéseket! — kértük ki magunknak a sértő általánosítást.

Az pedig csak merő véletlen, hogy azóta megint csak egy újságot veszünk hárman — három levelezőlappal! Így éppen annyi pénzünk marad, mintha hárman nem nyertünk volna semmit!

Pap József

Etuka gondjai

Lehet, hogy jól zongorázol,
de rajzolni nem tudsz, apa.
„Itt, a III. c-ben mindenki
remekül rajzol, kivéve Etukát.
Az ő rajza kritikán aluli" —
ezt mondta ma a tanító néni.
Nem fogsz te nekem rajzolni
többet se traktort, se kombájnt,
se televíziós sztrippet.
Majd én magam, oszt lesz,
amilyen lesz... A kézírásod
is olvashatatlan.
Hányasod volt neked rajzból, apa?

Fotó: Tóth István Csaba

Bemutatjuk Janikovszky Évát

Házi feladat

Holnap író-olvasó találkozó lesz az iskolában. A Kriszta néninek azt tetszett mondani, hogy eljön hozzánk Janikovszky Éva néni. Ennek nagyon örültünk, mert elmarad a számtanóránk, átmegyünk a bésekhez és megint Mónika mellé ülök. Csak ez a bárgyú Kovalcsik kérdezte meg, hogy ki az az Éva néni. Mire gyorsan megkaptuk ezt a házi feladatot.

Szerencsére a stréber Lőrincznek eszébe jutott, hogy elhozza-e az írónő *A hét bőrt* meg az *Ezeregy őrsöt*. Ekkor Kriszta néni megígérte, hogy érdeklődni fog a csapatvezetőnél. Ennek örültünk, csak a Lőrincz mormogott, hogy ezek mind könyvek, neki meg is lennének, de sajnos A hét bőrt szétkapkodták, az Ezeregy őrsöt pedig kicserélték az olvasókönyvből, mire negyedikesek lettünk.

Délután el is mentünk a Lőrinczhez, hogy mondja el, miről szólnak azok a könyvek, de ő csak makogott, hogy ezt nehéz így elmondani, inkább olvassunk el egyet-egyet, hiszen olyan jó rövidek, és sokat lehet nevetni is rajtuk. Én nagyon szeretek nevetni, bele is kezdtem az egyikbe, amelyikre az volt írva, hogy *Ha én felnőtt volnék*. De rájöttem, hogy ezt már olvastam. *Az úgy volt* — ez is ismerős. *Velem mindig történik valami* — erre már emlékeztem is, de azért belekukkantottam. — Idefigyeljetek! — rikkantottam fel egy idő után — Ezt hallgassátok meg! — Az semmi — vágott közbe a Lőrincz, mert a többiek hazamentek. De én se hagytam magam! — Mit csináltok? — szaladt be az ordítozásra a Lőrincz mamája. — Holnap jön hozzánk a Janikovszky Éva néni. — Szegény — mondta Lőrincz mamája és kiment a konyhába tovább főzni a vacsorát.

Janikovszky Éva
Velem mindig történik valami

Tegnap két szakállas bácsi állított be a napközis táborba, és Ibi néni összehívott minket, mert elég szanaszét voltunk éppen.

A Kisszakáll megkérdezte tőlünk, hogy kinek van kedve gyereknek lenni egy filmben?

Erre mindenki jelentkezett, mert az csak jobb lehet, mint nyáron gyereknek lenni egy napközis táborban.

A Nagyszakáll erre azt mondta, hogy az ám, de neki egy huncut, szőke kisfiú kell, aki jól tud fütyülni, akinek élénk a fantáziája, és aki nem fél a kutyáktól.

Erre is sokan jelentkeztek, és a Bauer Csilla még előre is furakodott, de csak azt kérdezte, hogy mi az a fantázia?

A Nagyszakáll mondta, hogy képzelőerő, és tovább méregetett minket, aztán az Attilát hívta ki, hogy mondja el neki szépen, mit csinált tegnap este?

Az Attila megijedt, mert tegnap estefelé gördeszkáztunk a parkban és véletlenül kettétörtünk egy kis nyírfát a friss telepítésből. Ezért azt mondta, hogy amikor hazaért, leült olvasni, aztán segített lecsót főzni.

A Nagyszakáll szomorú volt, hogy az Attila nem elég huncut, és engem hívott ki, pedig én nem is vagyok szőke.

Én mondtam, hogy tegnap este korán elaludtam, és azt álmodtam, hogy a barátommal gördeszkáztunk a parkban, és sajnos, nekimentünk egy frissen telepített kis nyírfának, de nem tört ki egészen, és mi összekötöttük, hogy megmaradjon, és a nyírfa megígérte nekünk, hogy összenő.

Nagyszakáll örült, hogy nekem ilyen élénk fantáziám van, és felírta a címemet. Ami még mindig jobb, mintha tegnap a gondnok bácsi írta volna fel.

A végén mégis mindkettőnket behívtak a tévébe, mert Ibi néni rendes volt, és megvédte az Attilát, amikor a Nagyszakáll azt mondta rá, hogy egészen jó lenne, csak kár, hogy nem huncut.

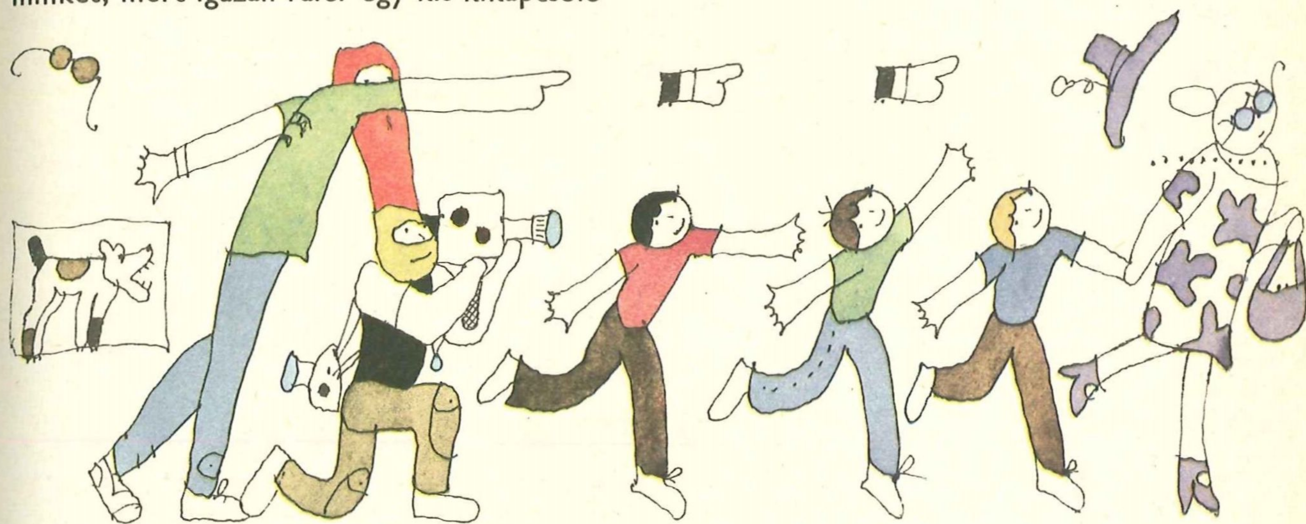
A tévének biztosan nagyon kellett már a huncut kisfiú, mert szerdán sürgönyöztek értünk.

Az Attila nagymamája vállalta, hogy elkísér minket, mert igazán ráfér egy kis kikapcsolódás, és amúgy is kíváncsi, hogy milyen a tévé belülről.

A buszon megbeszéltük Attilával, hogy majd ketten együtt leszünk a filmben a huncut kisfiú, mert mi ketten mindig jobban tudunk játszani, mint egyedül.

De mire odaértünk, már annyi huncut, szőke, élénk fantáziájú kisfiú ült a folyosón, mintha az iskolafogászaton lennénk, és mindig mást hívtak be kezelésre.

Délben az Attila nagymamája felállt, mert már elege volt a kikapcsolódásból, de szerencsére éppen akkor lett elege a Nagyszakállnak is a válogatásból, mert kijött a folyosóra, és kiabálni kezdett, hogy itt meg kell bolondulni a fütyüléstől, és most már mindenki mars, haza. Közben a Kisszakáll lefilmezte, ahogy elpucoltunk.

Hazafelé mondtam az Attilának, hogy az azért érdekes, hogy az Ibi néni sose válogatott, hogy neki csak olyan huncut kisfiú kell, aki jól tud fütyülni, és mégse zavart minket sose haza az iskolából, amikor kiderült, hogy tudunk.

A következő héten egy levél jött a tévéből, hogy menjek be, de én már tudtam, hogy nem olyan fontos, mert a múltkor sürgönyöztek értem, és akkor sem volt semmi.

Mégis mindenki azt hitte, hogy most már biztosan én leszek a filmben a gyerek, ezért a szomszéd néni megkért, hogy vigyem magammal a nagymamája kalapját és legyezőjét, mert hátha régi film lesz, és ő szívesen eladná.

A tömbösített néni is átjött hozzánk a Bimbóval, aki szerinte egy született filmkutya, és ha meglátják a tévések, akkor biztosan a Bimbó lesz az, akitől nem kell félnem.

Az Ági is szólt nekem a táborban, hogy a nővére táncdalénekesnő szeretne lenni, és kérdezzem meg a tévében, hogy nincs-e rá szükség, mert ha a tévében énekelne, akkor legalább el lehetne zárni.

A Bori magától jelentkezett, hogy elkísér, mert autogramot akart kérni a híres emberektől, anyukám megpuszilt és a kezembe nyomott egy tízest, hogy ha megszomjaznék, akkor vegyek egy kólát.

Csak apukám sóhajtott, hogy sokért nem adná, ha megint hazazavarnának.

Igaz, hogy nem zavartak, csak mondták, hogy köszönik, de már megvan nekik a filmhez a gyerek, én pedig nem bánkódtam, hanem szaladtam a buszmegállótól hazáig, mert kíváncsi voltam, hogy mennyi az a sok, amit apukám ad majd érte.

Hát csak egy húszast adott, de anyukám tízesével az már harminc, és ennyiért három filmet is megnézhetek a moziban, amiben nem nekem kell a gyereket játszanom.

Réber László rajzai

Káldi János

Itt a szünidő

Itt a víg nyár,
a szünidő.
Csupa arany
erdő-mező.

Minden nap látsz
újabb csodát:
bari-felhőt,
mókus-komát.

Futó folyót,
benne halat.
A cserjésben
nyuszi szalad.

A domb alján
fácán repül.
Tarka tollán
alkonyat ül.

Az elvesző
messzi réten
kolomp sír a
messziségben.

Bárhova mész:
csoda, csoda.
Tündérségek
hosszú sora.

Kenéz Ferenc

Ha nem jön közbe semmi

„Ha nem jön közbe semmi,
vasárnap megyünk
az uszodába!" — közölte
apa lelkendezve.

Aztán három napra
elutazott a fővárosba.

„Ha nem jön közbe semmi,
vasárnap megyünk
kirándulni!" — közölte
apa lelkendezve.

Aztán megérkezett
Lujzika néni Décséről.

„Ha nem jön közbe semmi,
vasárnap kimegyünk
a halastóhoz!" — közölte
apa lelkendezve.

Aztán szombat este
anya és apa összevesztek.
Hogy mi nem járunk soha,
sehova.

Így van ez.

S én úgy látom:
ha nem jön közbe semmi,
itthon fogunk ülni,
ezután is,
minden vasárnap.

Fecske Csaba

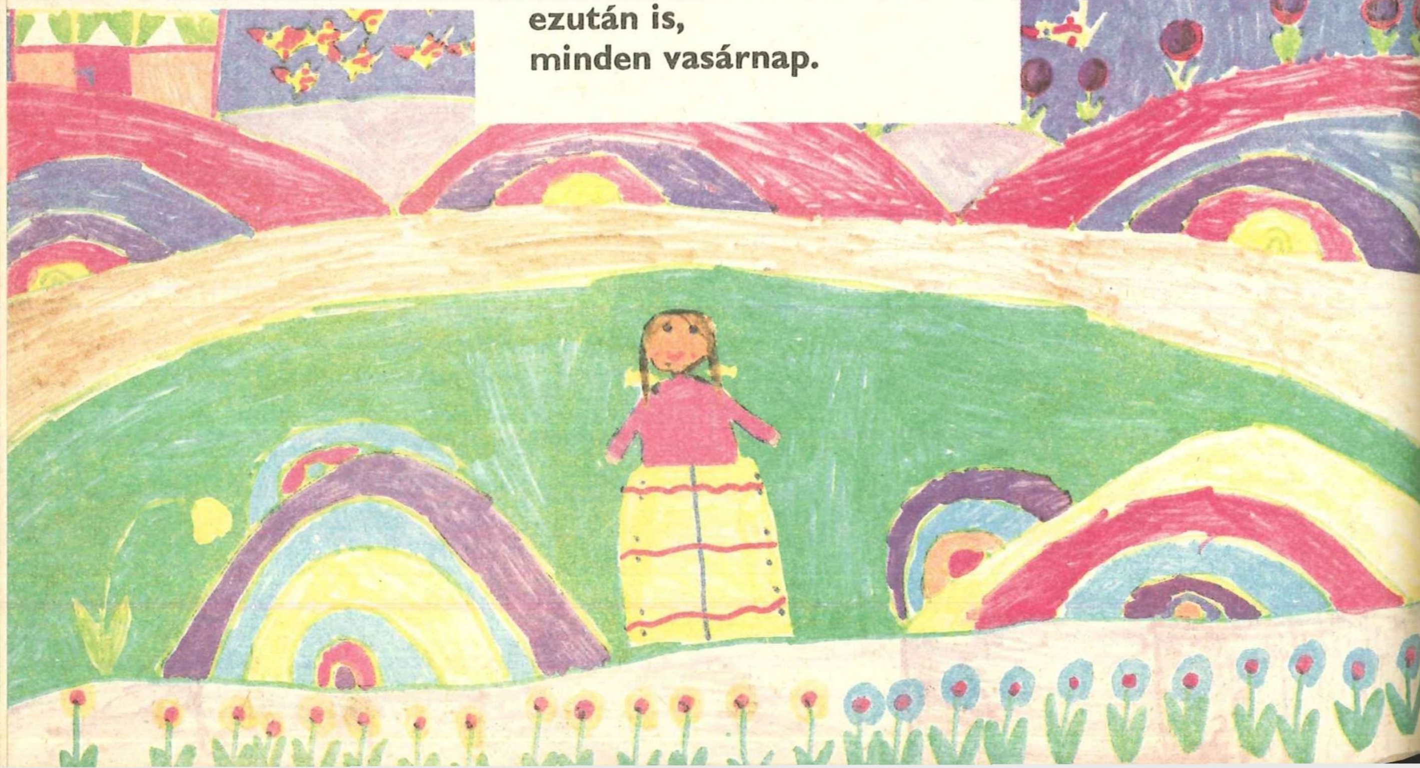
Macskales

Elhagyatott, vén
pince a táj,
benne derékig
ér a homály

Ablaka hold; kinn
macska ügyel:
pápaszemét épp
most teszi fel

Cirmos a farka,
fölfele áll
Azt hiszi: ettől
ő a király.

Győrvári Hajni, 8 éves, Pom

Érdekességek a Fürkész-tanyák programjaiból

Fotó: Simon László

Indiánfalu várta a XXII. kerületi pajtásokat 1985. szeptember 22-én az Úttörő, Ifjúsági és Művelődési Központban. A négyméteres totemoszlop, a színes indiánsátrak elővarázsolták a „rézbőrűek" környezetét. Így a résztvevő gyerekek könnyen betekinthettek az indiánok életébe, szokásaiba. Saját készítésű fegyvereikkel, ruha- és fejdíszeikkel, álarcaikkal egy kis időre maguk is, szüleik is igazi indiánoknak képzelhették magukat. Csaknem 150 gyerek vett részt az izgalmas játékban, amelyben a „legindiánabbak" értékes könyveket kaptak jutalmul.

Ha meg akarod ismerni az indiánok valódi életét, szokásait, érdemes elolvasnod Nagy Imre Indiánok című könyvét, amelyet a Kaptár sorozatban a Múzsák Közművelődési Kiadó jelentetett meg. Alcíme: Az észak-amerikai Nagy Síkság harcosai. Belelapozva megismerheted az öltözéken, fegyveren, lakóhelyen kívül az indiánok mai napig sajátos gondolkodásmódját is. Megtanulhatod az indián jelbeszédet és a festések, hímzések rajzaihoz színkulcsot is találsz. A 122 oldalas könyv ára: 64 Ft.

Boszorkányszombatot rendeztek Káposztásmegyeren az Általános Művelődési Központban 1986. február 22-én. A gyerekek részt vehettek különféle ördögi praktikákban, kotyvaszthattak a boszorkánykonyhában ördögi csemegéket, boszorkányos ügyességgel maszkokat, kalapokat, kabalákat készíthettek. Kipróbálhatták a tenyérjóslást, sőt kozmetikus segítségével készülhettek a boszorkány-szépségversenyre is. A „boszik„ és ördögök játékos vetélkedőn mérhették össze hatalmukat. Söprűtánc zárta az eseményt, melynek végső tanulsága természetesen így hangzott: babonaság, bolondság!

Balázs-napi Fürkész-találkozón köszöntötték Fürkész Balázst névnapja alkalmából a Fürkész Fruzsinával levelező közösségek a XXII. kerületi Úttörő, Ifjúsági és Művelődési Központban. Az 1986. február 2-án megrendezett találkozóra a nagy távolság ellenére csaknem ezer kisdobos érkezett Budapestről és környékéről. Balázsok és Fruzsinák személyes ajándékot kaptak. Nagy sikere volt Görög Júlia grafikusművésznek, aki kedves rajzokkal örvendeztette meg a gyerekeket és dedikálta — aláírásával tette értékesebbé — a Fürkész-oldalpárt (Kisdobos, 12—13. oldal). A színes programokon volt még filmvetítés, virágkötészet, játék számítógéppel, agyagozás, állatmaszk és farsangi álarc készítése. A résztvevők meghallgathatták a Fürkész-indulót is.

Úgy gondoljuk, ez a kis ízelítő felkelti érdeklődéseteket, és a jövő úttörőévben még többen kapcsolódtok be a Fürkész-tanyák munkájába. Várjuk beszámolóitokat, javaslataitokat. Alakítsatok ti is Fürkész-tanyákat.

Zentai Mari

Mi a véleményed?

A szülők gyermekeiktől néha olyan magatartást követelnek, amely számukra érthetetlen, és egyes esetekben nem látják be szükségességét. Most ti adhattok a szülőknek nevelési tanácsokat.

Olvasd el az alábbi történeteket és írd le, mit válaszolnál a tanácstalan szülőnek. A legjobb tanácsokat közzétesszük a Kisdobosban.

„Ha a játszótérre kiviszem a gyereket, mindig más játékával akar játszani. A sajátját elteszi a szatyorba és úgy kunyerál másoktól játékot, vagy erőszakkal elveszi a kisebbektől. Mit tanácsol, mit tegyek vele?"

„A közös játékokban a kisfiam mindig vezető akar lenni, ha neki dirigál valaki, akkor megsértődik és duzzog. A társai már nem szívesen játszanak vele, ezért azt szeretné, hogy mi, szülők játsszunk vele. Mit kéne tenni?"

„Rengeteg játéka van a gyereknek, mégis minden alkalommal, ha játékbolt előtt megyünk el, újabb és újabb játékok megvásárlását kéri, mit kéri, követeli! Néha egész hisztérikus kitörésekkel próbálja kikényszeríteni, hogy megvásároljuk neki, amit kíván."

Írj le más hasonló esetet és június végéig küldd el szerkesztőségünkbe!

Dr. Bíró Katalin

Mándy Stefánia meséjéből bábszínpadra átdolgozta és tervezte Bárdi Margit

Szereplők:

Mesélők *(élő szereplők)*, Pirkó és a szivárvány színei: piros, narancs, sárga, zöld, kék, indigó, ibolya.

(A színpadon egy két méter szélességű bábparaván, azon világoskék terítő, melyre félkörívben a szivárvány színeit ragasztjuk műraffiából.)

Mesélő I.: Visított, kiabált a szél, a diófák hajladoztak a kertben. Az ég zúgott, zengett, mint valami óriási zenekar. Villámok cikáztak a felhők között. *(A színpadra két oldalról 10 gyerek bejön, kezükben felhőt, napot, villámot és fákat jelző díszleteket tartanak. A mesélő szövegét a gyerekek mozgással kísérik: a szél süvítését hangutánzással, a mennydörgést lemezdarab rázásával, az esőt kézpantomimmal.)*

Mesélő II.: Azután hirtelen csend lett odakint, és előbújt a mosolygó, kerek nap. Amint elállt az eső, Pirkó kiszaladt a kertbe, és jó nagyot szippantott a kert friss illatából. *(A napot takaró felhők lassan elvonulnak, de úgy, hogy a játékosok, akik a felhő-díszleteket tartják, bemennek a paraván mögé, és ők lesznek a további szereplők, a szivárvány bábuk megszemélyesítői is. A paraván mögött magasan, mosolygósan megjelenik a nap. A kocka-paravánokat pedig a játékosok lassan megfordítják, és láthatóvá válik a szivárvány. A paraván mögött megjelenik Pirkó bábu.)*

Pirkó *(szaladgál a kertben, labdázik, közben felfedezi a szivárványt):* Milyen szép a kert, hogy csillog minden! Nini! Szivárvány! Olyan gyönyörű, mint egy színes híd! Gyorsan meg is számolom, mennyi színből épült. *(A játékos a bábuval együtt kimegy a paraván elé, s egyik kezével fogja a bábu kezét, úgy számolja meg a szivárvány színeit.)* 1, 2, 3, ...

Mesélő I.: Pirkó csak állt és bámult felfelé a szivárványra. Egyszer csak valami éneklő hangocskát hallott.

Piros *(a paraván mögül lassan emelkedik fel a bábu és énekel):*

Ropogós fánk, tűzbéli mag,
Őszi bogyó, manó sisak,
Lángok piros szíve vagyok,
Alkony, hajnal tőlem ragyog.

Pirkó *(csodálkozva nézi körbe a piros bábut):* Nahát! Mi ez?

Narancs *(A második kockán jelenik meg, mozgása hasonló az elsőéhez):*

Afrikában, déli tájon,
Gömbölyödik pompás párom.
Hol virítok, lágy szél lebben,
A dús narancsligetekben.

Pirkó: Úgy látszik, most, hogy a viharnak vége, valami új dalverseny kezdődik odafent!

Sárga *(a harmadik kockán jelenik meg):*

Színek anyja, fény sugára,
Nap aranyja, ő a sárga.
Zöld gyümölcsök érlelője,
Édesség csordul belőle.

Pirkó *(az eddig megjelent bábuk színein felfedezi, hogy hasonlóak a szivárvány színeihez):* Igen, igen, semmi kétség. A szivárvány színei énekelnek!

Zöld:

Új tavasz jő, fagyra, hóra,
Zöld a földnek takarója,
Sarjadozó füzek, lombok,
Elűzik a zörgő gondot.

Kék:

A derűs és szelíd éke,
Én a kék vagyok, a béke.
Vár nyaram, a tó, a tenger,
Nevet rám a nap s az ember!

Pirkó *(csodálkozva kiáltja):* Ez volt a legszebb!

Indigó:

Kékből lettem és lilából,
Tintából és szarkalábból.
Este minden arcra, szárnyra,
Indigó hull, éjek árnya.

Pirkó *(odaszalad az indigó bábuhoz, megforgatja, megsimogatja):* Indigó, indigó! De furcsa neved van. Hasonlít a szomszéd kislányéhoz, akit Ildikónak hívnak.

Ibolya:

Virág vagyok, édes illat,
Kislány szeme, messzi csillag.
Tavasz bársony ibolyája
Tűz a Jankó kalapjára.

(A színek a dallam dúdolása közben körbetáncolják Pirkót és a kék színt, majd fokozatosan eltűnnek a paraván mögött.)

Mesélő II.: *(a paraván elé lép és a szivárvány felé mutat, amely lassan eltűnik úgy, hogy a kockák megfordulnak):* A lágyan zengő hangok elcsendesedtek, a szivárvány elhalványodott és eltűnt.

Pirkó *(mintha csak álmodott volna, a szemét megdörzsöli, úgy nézi az egyre halványodó szivárványt):* Mi is volt ez most? Hangverseny vagy színverseny? Akármi volt, nekem a kék szín tetszett a legjobban!

(A szereplők a kék szín dalát énekelve kivonulnak a paraván elé.)

Technikai leírás

Bábuk: nagyméretű fakanalak; a bábuk ruhája műraffia.
Ibolya: Fejdísze ibolyavirág.
Piros: Fejdísze csipkebogyó termését utánzó motívumok.
Indigó: Fején cikláment utánzó motívumok színes kartonból.
Sárga: Fejdísze sárga gólyahír.
Zöld: Fején zöld levelek.
Kék: Fejdísze kék nefelejcs.
Narancs: Fején „narancsok".
Pirkó: Közepes méretű fakanál, domború felületét használjuk a báb arcának.
Felhő: Farostlemezből készítjük, szürke walkyd festékkel.
Nap: Farostlemezből vágjuk ki; egyik oldalán mosolygós, a másik oldalán szomorkás arcot festünk sárga walkyddal.
Villámok: Farostlemez, sárga, lila walkyddal festjük.

Díszletterv

A paravánunkra világoskék filc vagy textil anyagot akasztunk, amire félkörívben a hét szín kerül. A két mesélőnek a paraván két oldalára egy-egy ülőkét helyezünk.
(Rövidített változat. A bábműsor eredetiben megtalálható a **Bábjátékos Kiskönyvtár 78.** számában.)

Jó hír

A Fővárosi Kertészeti Vállalat a nyár folyamán sok szép meglepetéssel várja a Budapestre látogató hazai és külföldi vendégeket. Július közepén a Margitszigeten és a Gellérthegy déli oldalán egynyári virágokból rendez bemutatót. Nagyobb parképítést terveznek Békásmegyeren, Csepelen, Káposztásmegyeren. Augusztus 20-ra tervezik az új Liszt Ferenc téri park felavatását, ahol a zeneszerző halálának századik évfordulója alkalmából Liszt Ferenc szobrát is leleplezik.

A Várba vezető sikló felső végállomásánál álló nagyon idős gesztenyefát — az építkezés befejezése után — a kertészek veszik kezelésbe, hogy az idén ismét kihajtson. Jó fürkészkedést kívánunk!

Az önvédelem művészete — a Taekwon-do

Bizonyára sokat hallottatok már a karatéról. Gyakran látjátok moziban, tévében, video-filmeken, hogyan győzi le a főhős puszta kézzel a banditákat.

Az önvédelmi küzdősportoknak több ága létezik. A Taekwon-do (ejtsd: tekvando) jellegzetes koreai küzdősport. Sokan összetévesztik a japán eredetű karatéval, pedig a két sportág között nagyon sok az eltérés. A karate „üres kez"-et jelent, míg a Taekwon-do „A láb- és kéztechnikával küzdés művészete" („tae" = lábtechnika, „kwon" = ököl, ill. kéztechnika, „do" = út, művészet, módszer). Az edzéseken a gyakorlatokat koreai nyelven ismertetik.

A Taekwon-do a legfejlettebb és legnehezebb lábtechnikát alkalmazza, beleértve az ugró rúgásokat és az akrobatikát. Nagy súlyt helyeznek a bázisgyakorlatokra és formagyakorlatokra, melyeket itt gyűjtőnéven „tull"-nak hívnak. A küzdés és a formagyakorlat mellett versenyszám és vizsgaanyag a töréstechnika. A tanulók vizsgákon mutatják be tudásukat. Eszerint kapják meg a különféle fokozatokat jelző öveket. A Taekwon-doban 10 tanulóöv (gup, színes öv) és 9 mesterfokozat (dan, fekete öv) érhető el. 4—5 év is eltelhet, mire valaki megszerzi a fekete övet. És még nincs vége a küzdelemnek! Hiszen minden taekwon-dós arra törekszik, hogy minél jobban fejlessze gyakorlati tudását, és később majd mint edző adja át az utána következő nemzedéknek.

Ha kedvet kaptatok ehhez a sportághoz, jelentkezzetek a következő címeken:

Budapest: Május 1. úti Általános Iskola, XIV., Május 1. út 23. ATTE, XIII., Rajk László u. 88—90. Vízivárosi SE, Ady Endre úti Általános Iskola, II., Ady Endre út 1—3. **Veszprém:** LTC, Ernst Thälmann Megyei Úttörőház, Felszabadulás út. **Hódmezővásárhely:** Városi SE, Komócsin Zoltán Vendéglátóipari Szakközépiskola tornaterme.

Pálinkás Krisztina

Te is lehetsz könnyűbúvár!

Aki látta Cousteau kapitány „A tenget titkai" című sorozatát, annak biztosan megfordult már a fejében, de jó lenne egyszer megfigyelni, milyen is az igazi víz alatti világ. Most ki-ki maga is erőt gyűjthet, hogy kipróbálja ügyességét, akaraterejét.

Ebben segít a **Magyar Honvédelmi Szövetség** BHG Búvárklubja. Hat éves kortól várják az úszni tudó gyerekek jelentkezését, az edzéseket ugyanis 2 méter mély vízben tartják. A közkedvelt klub az év folyamán versenyeket rendez tagjainak, nyári táboraiban pedig vízisízhetnek a gyerekek és széllovasok (szörfösök) is lehetnek.

Jelentkezni lehet az **MHSZ BHG Búvárklubban (Bp. XI. Galambóc u. 2.)** Hétfői napokon 14—18 óráig (T.: 666-356); valamint a **Szabadság strandfürdőben (Bp. XIII. Népfürdő u. 36.)**, hétfőtől péntekig 18—19.30 óra között Schuminé Pázsi Ildikó vezetőedzőnél.

A klubtagok tanítási idő alatt a XI. ker. Tétényi úti uszodában tartják edzéseiket (a Kórház területén) hétfőtől péntekig 17·30 és 19 óra között.

Figyelem! Lányok is jelentkezhetnek.

Fekete Gyula
Kis gazdasszony

Sütök-főzök minden jót,
csupa kedvemre valót!
— Tudok túrósderelyét is,
receptről még ciberét is!
Barátfülét mákkal, mézzel,
libamájat majonézzel...
Megkeverem-kavarintom,
egy fedővel beborítom...

— Ugye finom, Anyuska,
ez a papírgaluska?...

— Míg a csipetkét csinálom,
puncsot pancsol Marcsa lányom...
— Szedte-vette-teremtette
hát a lekvárt leégette!
Alig nézek félre, már
Marcsa kuktám kárt csinál!

Kukoricasaláta

Hozzávalók: 1 kukoricakonzerv, 1 evőkanál mustár, 3 evőkanál majonéz, 1 kávéskanál ecet, 2 dl tejföl, 2 evőkanál olaj, só, bors, 5 dkg sajt, 1 nagy alma.

A levéről lecsurgatott kukoricát, az apró kockákra vágott sajtot és almát tedd egy salátástálba. A többi hozzávalót keverd simára, ízesítsd tetszés szerint, és öntsd a salátára. Hűtőszekrényben legalább egy órát kell hűteni.

Vitaminsaláta

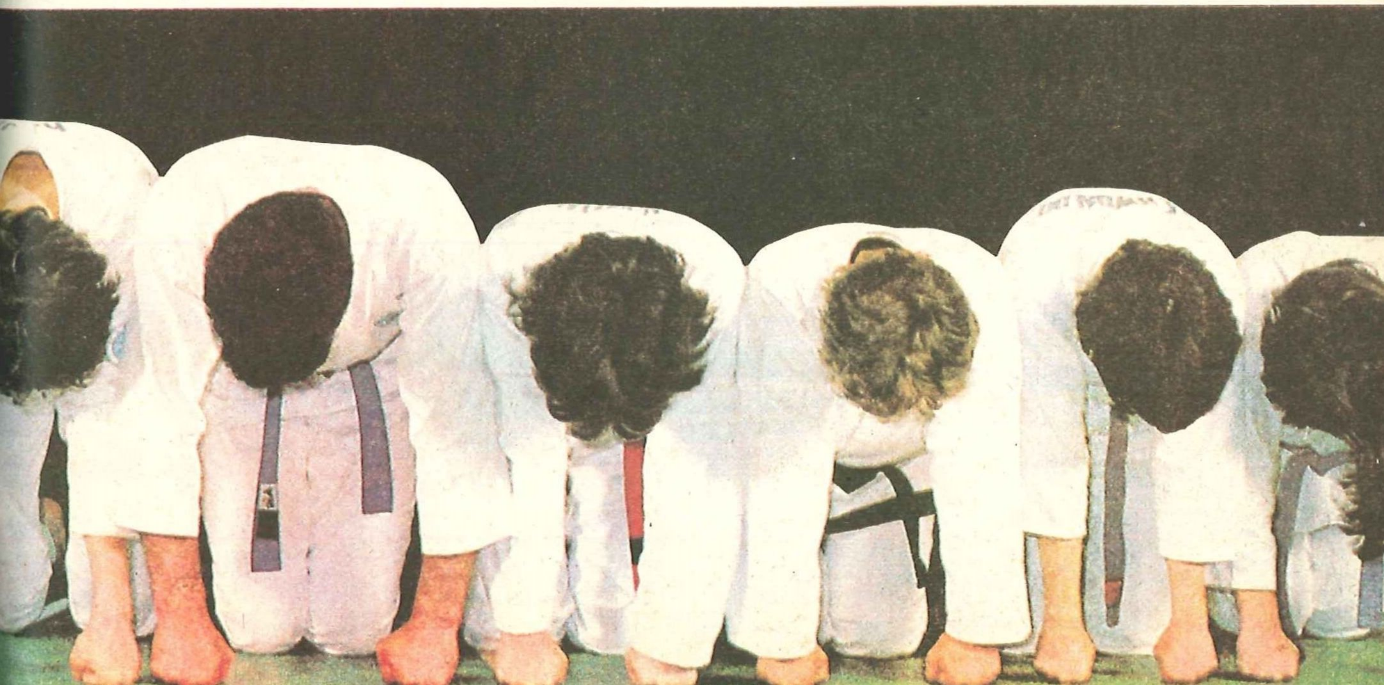
Hozzávalók: 2 csomag retek, 3 közepes sárgarépa, 1 uborka, 1 kisebb zeller, 3 alma, 3 dl joghurt, ízlés szerint só, bors, citromlé, kapor.

A megmosott, meghámozott zöldségeket vágd karikákra, szeletekre. Keverd össze a joghurttal, ízesítsd sóval, borssal, citromlével. A tetejére szórj finomra vágott kaprot, ettől még frissítőbb lesz.

Vitaminos fejes saláta

Hozzávalók: 2 evőkanál majonéz, 1 dl joghurt, 1 csomag petrezselyemzöld, 1 sárgarépa, 1 kis csomag metélőhagyma, 1 alma, 1 citrom leve, só, bors, 1 fej saláta.

A sárgarépát, az almát és a metélőhagymát vágd apróra, majd a többi hozzávalót jól keverd össze, és ellenőrizd az ízesítést. Ha ízlik, akkor a lébe tedd bele a zöldeket, jól keverd össze, és már tálalhatod is.

Hétszínvirág

a kisdobosok nyári vakációs játéka

A hétszínű szivárvány kapuján
már beléptek hetedhét országba
a kisdoboshét hétfejű sárkányai,
Hófehérke és a hét törpe,
a hétpettyes katicabogár.
Menjünk utánuk.

FÜRKÉSZ BALÁZS

LEGYEN VAKÁCIÓS JELS
VUNK: ADJ ÖTLETET
JÁTÉKUNKHOZ, A MESEBE
HETES SZÁMHOZ!

ÉN IS MO
HÉTÁGRA

Soroljátok a jó
ötleteket!
Én már írom
is: 1
Fűzz nyak-
láncot!
(babból,
gombból,
makkból...)
2
Készíts papír
öltöztető babát,
sok szép ruhával.
3
Válogass össze
gombfoci csapa-
tot a mama gom-
bos dobozából.
4
Keress szép formá-
jú ágakat, gyö-
kereket, hasz-
náld őket
díszítésre.
5
Készíts bábat
fakanálból, papír-
ból, rongy-
ból. Bábozz
a kicsiknek!
6
Ültess, nevelj
virágmagból
virágot.
7
Képeslapokból
kivágott fény-
képekből,
színes
papírból
ragassz
érdekes
össze-
állí-
tást!

Fürkész

FIRKÁSZ FÜRKÉSZ

LÁZÁR ERVIN:
A HÉTFEJŰ TÜNDÉR
ILLYÉS GYULA:
HÉT MEG HÉT MAGYAR NÉPMESE
HETVENHÉT MAGYAR NÉPMESE
JANIKOVSZKY ÉVA:
HÉT BÖR

OLVASSÁTOK EL!

KÖNYV FÜRKÉSZ

LÁTJÁTOK, AZ ÍRÓK IS SZERETIK A HETES SZÁMOT!

Összeállította
Gaál Ödönné,
rajzolta
Görög Júlia

Sapkakergető

A gyerekek hajadonfővel állnak, csak egynek a fején van sapka, akit adott jelre a fogó kergetni kezd, és igyekszik elvenni tőle a sapkát. Az üldözött úgy is menekülhet szorongatott helyzetéből, hogy a sapkát hirtelen egyik társa fejére nyomja, aki kénytelen átvenni a szerepét. Ha a fogónak sikerül a sapkát megszereznie és saját fejére tennie, az lesz a fogó, akitől a sapkát elvette. A sapka gyors adogatása megnehezíti a fogó doigát és nagyon mulatságossá teszi a játékot.

NAGYAPÁM-ról mesélek

Záhonyi Ede nyugdíjas főszerkesztő és unokája, Tóth Barbara

Részlet a Záhonyi-gyűjteményből

Az én nagyapámat **Záhonyi Edének** hívják. Nagyon szereti a gyerekeket. Egész életében értük dolgozott. Negyven évvel ezelőtt, ifivezetőként kezdett dolgozni az úttörőmozgalomban, majd csapatvezető lett. Később bekerült az Úttörőközpontba. Sok éven át az Úttörővezető című lap főszerkesztője volt, egy ideig a kisebb gyerekek lapját, a Dörmögő Dömötört szerkesztette.

Nagyon sok érdekes történetet mesélt nekem a régi úttörőéletről. Amióta nyugdíjba ment, könyveket ír az úttörőmozgalom történetéről, felnőtteknek és gyerekeknek. Rendezgeti az úttörőtörténeti gyűjteményét. Ennek a gyűjteménynek minden darabja valamilyen módon nagyapám életéhez kötődik, ezért is nevezte el Záhonyi-gyűjteménynek.

A gyerekek nagyon is szeretik nagyapámat. Rengeteg levelet kap, sokan meg is látogatják. Én is nagyon szeretem őt, egy verset is írtam róla.

Tóth Barbara,
negyedikes kisdobos,
őrsvezető

Kedves Gyerekek!

Barbara írásával most befejezzük a Nagyapám mesélte sorozatunkat, de Záhonyi Ede hamarosan megjelenő Lépések című könyvében még sok érdekes dolgot olvashattok a régi úttörők életéről.

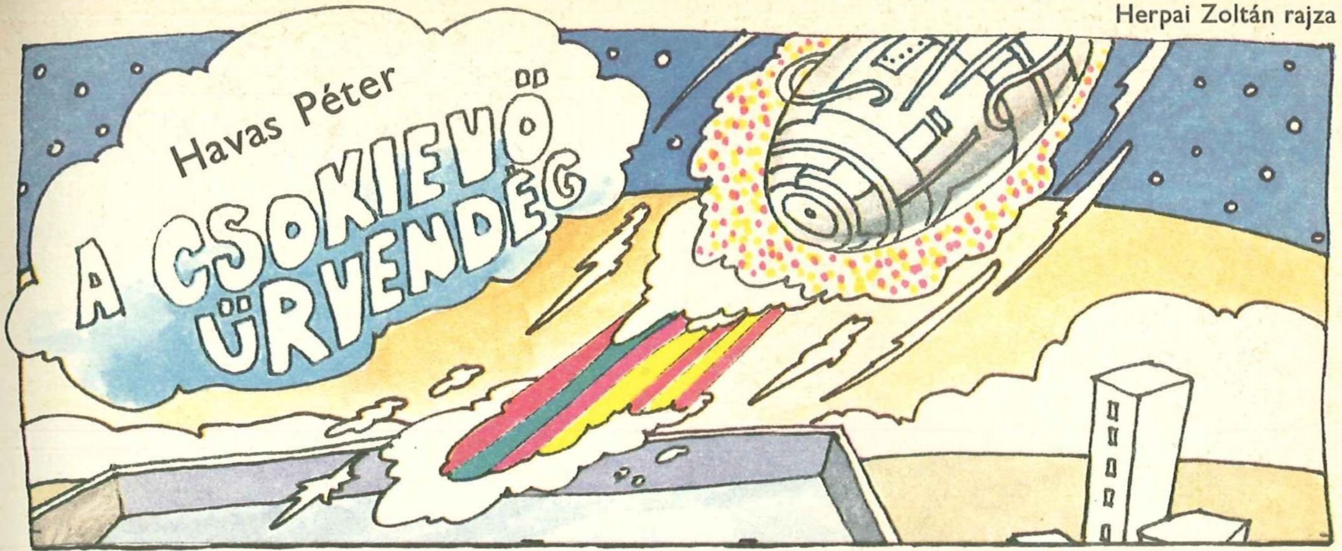
A felvételeket Záhonyi Sarolta, Barbara édesanyja készítette.

Évfordulók

Száz éve, 1886. június 6-án született **Bajcsy-Zsilinszky Endre.** Mártírhaláláig a fasizmus elleni harc egyik vezetője volt. Budapest egyik szép és igen forgalmas útja őrzi — a többi között — a nevét.

Százhetvenöt éve, 1811. június 28-án született **Kriza János,** a népköltészet kincseinek szorgalmas és hozzáértő gyűjtője. Vadrózsák című kötetében a sok szép mese mellett addig szinte ismeretlen székely népballadák is helyet kaptak. Gyűjtőmunkája közben szólásokat, közmondásokat, gúnyneveket, babonákat, álmokat, népszokásokat is följegyzett. Ebből készített Gergely Pál és Kovács Ágnes „Székely népköltési gyűjtemény”-t.

Herpai Zoltán rajza

4. A hazatérés

Az Iskolatorony teraszáról gyorsan emelkedett felfelé Robotmama tojás alakú járműve. Egy pillantás alatt vált kék sugárrá, amint a messzeségbe suhant. Zsóka alig várta, hogy szaladhasson a lifthez és felhívhassa Anyut a távbeszélőn. A lift éppen tele volt. A kis kéknyakkendősök zsúfolódtak benne nagy lármával.

Távoli jövőben játszódó történetünk Iskolájában a legkisebbek már a nyári táborozáshoz készülődtek. Zsóka felismerte őket, gyakran segített nekik az étteremben és a könyvtárban. Most arról beszélgettek, sőt harsogtak, hogy az osztály két kutyáját is elvigyék-e a hegyekbe vagy sem. Amíg a földszintre értek, még mindig nem tudták ezt eldönteni. Zsóka végre kijutott a liftből. Elike járt eszében. Amint zsebébe nyúlt, hogy Anyu hívószámát megkeresse noteszában, egy kis csomagot talált. Aranyszínű papírba csomagolva egy kazetta volt, rajta néhány jel. Egy kis kékfejű figura, mellette egy nagy tojás alakú forma. Ráismert, ez a vendége különös járműve. Biztosan tőle kapta emlékbe. A kazettát majd otthon meghallgatja.

A telefon sajnos foglalt volt. Egy fülbevalós fiú, talán nyolcadikos, beszélt vég nélkül. Zsóka elunta a várakozást és sietett vissza a tanterembe. Edit nénibe ütközött.

— Jó, hogy találkozunk! Nagyon különös vagy ma, kislányom! Talán valami baj van? — kérdezte a tanító néni és megsimogatta Zsókát.

— Ne tessék rám haragudni, a környezetismeret órán... — Zsóka nem tudta folytatni, elsírta magát.

Bent a szobában mindent megbeszéltek. Zsóka lassan, nehezen, de végre megnyugodott. A mai nap igen különös volt, ráadásul a délutáni iskolakerti munkához még nem is öltözött át, sőt még nem is ebédelt.

Edit néni kikísérte őt a többiekhez, majd felment az igazgatóságra. A titkári szobában már néhány tanár várta őt. Többen látták az elsuhanó űrjárművet az Iskolatorony fölött.

Az Igazgatónő kilépett a szobájából. Arca előbb haragos volt, csak később váltott át huncut mosolyra.

— Kartársak, kérem, ne izgassák magukat! Amióta a Holdra települtek a Csillagváros lakói, szinte naponta jönnek hozzánk. Mintha délutáni kirándulásra ruccannának ki! Kérem, nyugtassák meg a tanulókat is!

Edit néni várt egy pillanatra, majd a csendben megszólalt:

— Van egy ötletem. Ha ilyen gyakori vendégeink, egyszer közösen is szervezhetnénk velük egy kirándulást vagy tábort! Hallottuk, milyen aranyos és leleményes élőlények!

Nagy zsivaj tört ki a tanárok között. Edit néni nem várta meg a vita végét, sietett le az osztályba. Kilépve a liftből arra gondolt, vajon kikeltek-e már a kisteknősök a tojásokból.

Eközben Elike és Robotmama hazaértek villámgyors járművükön. Elike alapos dorgálást kapott, a Robotmama ügyes mozdulatokkal kikapcsolta a sugárvető hajtóműveit. A kis kópé végiggurult az előszobán és elővette nagyítóit. A konyhából behallatszott Robotmama géphangja: Készítsed elő a szívókádat, jön az ebéd!

Bedöcögött, tömlőkarján széles tálcán gőzölgött egy tál friss csokoládéleves.

Vége

Hányfélék a csillagok?

Micsoda kérdés! Minden csillag egyforma, legfeljebb egyik halványabb, másik fényesebb. Talán azért, mert ez közelebb, az meg távolabb esik tőlünk — mondhatnátok erre.

Pedig nem így van! A csillagok annyifélék, ahányan csak vannak. Akad köztük kicsi és nagy, alig meleg, de forró is. Pirosak, zöldek, sárgák vagy kékek is lehetnek a csillagok! Ismerünk csillagcsaládokat, amelyekben egymás körül mozog két, három vagy még több csillag. Tudunk olyanokról, amelyek sejtelmes gázfátyolba bújnak és vannak feltűnő fényesen villogó csillagok is. Persze, aki sosem figyelte még derült estéken a csillagos eget, az talán el se hiszi mindezt.

Ha sokszor, sokáig néznétek a csillagokat — mint ahogy azt a régi korok emberei tették —, észrevennétek érdekes különbségeiket. Itt van mindjárt az elhelyezkedésük az égen! Néhány csillag, mintha csak szekeret formázna, **Göncöl szekerét.** Másutt sok halvány kis csillag tömörül a fényesek köré: akárha egy kotlóst látnánk csibéivel: ez a **Fiastyúk** (felső képünk). Igaz, a csillagok elhelyezkedése alapján kitalált csillagképek csak a képzeletünkben léteznek, de régen ezek mutattak utat a felfedezőknek tengeren és szárazföldön egyaránt.

Egyszerű csillagtérképek segítségével ti is könnyen megtanulhattok tájékozódni az égbolton, s egy kis fantáziával kitalálhattok új csillagképeket is.

Ma már óriási távcsövek segítik az égbolt titkainak kutatását. Kisebb távcsövet ti magatok is készíthettek vagy vásárolhattok a budapesti Uránia Csillagvizsgálóban.

A távcsövekkel készített fényképeken fantasztikus, színes világ tárul szemünk elé: a **Tejút** milliárdnyi csillaga, köztük hatalmas, fénylő ködök. Távoli, óriási csillagvárosokat láthattok a képeken, amelyekhez megszámlálhatatlan sok csillag tartozik (alsó képünk).

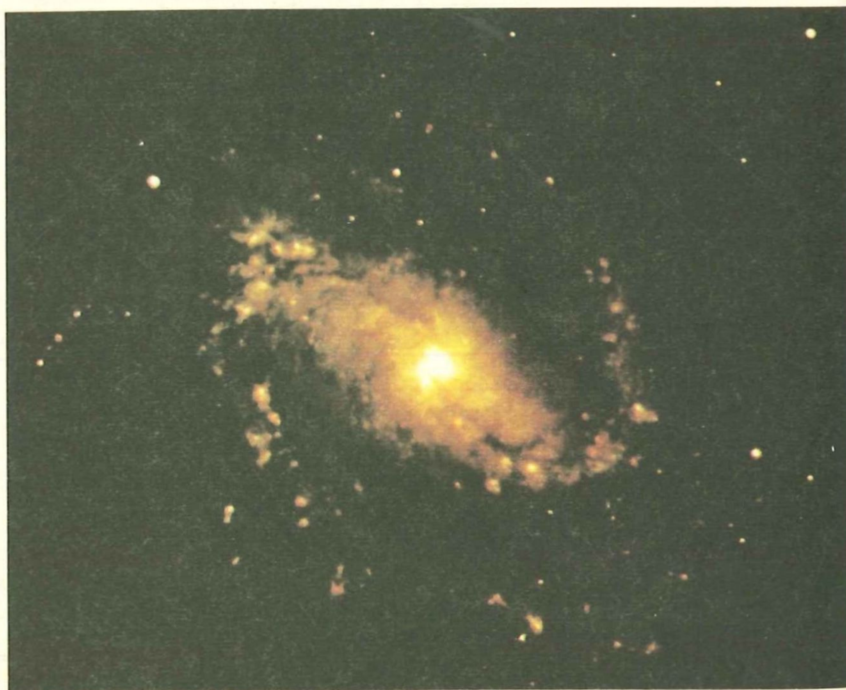
S azt vajon tudjátok-e, hogy a hozzánk legközelebbi csillag a **Nap?** Bizony, a fényes Nap is egy a csillagok közül. Melege és fénye teszi lehetővé, hogy a **Föld** lakható legyen. A számtalan csillag körül pedig milliárdnyi olyan égitest kering, mint saját Földünk, s lehetséges, hogy ott is élnek hozzánk hasonló lények, emberek.

S ha ez a néhány sor és kép felkeltette az érdeklődéseteket a csillagászat iránt, gyertek el a Planetáriumba! Sok érdekes műsorral várunk Benneteket!

Viszontlátásra!

Zombori Judit

Az erdő éjszaka

Vajon mit lehet látni a sötét éjszakai erdőben? Ugye semmit? Nem is csoda, hiszen a sűrű ágak között még a holdsugarak sem igen tudnak átjutni. Pedig milyen jó lenne egyszer körülnézni az éjjeli erdőben! Micsoda élet zajlik ott a sötétség leple alatt! Hiszen az erdei állatoknak csak egy része tér nyugovóra este, nagyon sokan éppen akkor ébrednek és indulnak táplálék után. Szerencsére az éhesebbje nem várja meg az éjszakát, hanem már szürkületkor útrakel. Olyankor pedig még egészen jól lehet látni a fák között. Üljünk le most együtt egy kidőlt mohos fatörzsre és figyeljünk. De nagyon csendesen! Még pisszenni sem szabad! Tüsszenteni meg egyáltalán nem. Egy nagy hapcival elijeszthetnénk, világgá kergethetnénk az esti portyára induló állatokat.

Élet az avarban

Valahol a messzi távolban a nap vörös tűzgolyója már alábukott a hegyek mögött. Rohamosan alkonyodik. A homályba burkolózó erdőben csend honol, csak egy alvóhelyét kereső fekete rigó lármázik valahol torkaszakadtából. Aztán is ő elhallgat. Még a szellő is elült valahová.

De vajon mi zörög, mi mocorog előttünk? Meresztgetjük a szemünket a hang irányába, de semmit sem látunk. Pedig ott kell lennie a száraz levelek között. A finoman zizegő hangok lassan közelednek, aztán egyszerre csak megjelenik egy szimatoló orrocska. Hosszú bajuszszálak remegnek izgatottan és két nagy fekete szem néz ránk csodálkozva. Nem mozdulunk, így aztán az erdei egér is megnyugszik, nem törődik többé velünk. Talán holmi nagyra nőtt tuskónak vélt bennünket. Vidáman tovább surran a száraz levelek között, azután hirtelen eltűnik egy lyukban a vén bükk gyökerei között. Néhány perc múlva újra előbújik, óvatosan körülkémlel, aztán mint a villám, eltűnik a bokrok között.

Tüskés látogató

A gyorsan sötétedő erdőben mind több apró rágcsáló motozását halljuk. Egerek, pockok, sőt a hegyes orrú rovarevő cickányok is most indulnak táplálék után. Valószínűleg őket kereste az a macskabagoly, melynek néma árnya ott libegett végig a tisztás felett. Aztán megint előttünk mocorog valami. Mintha csak sötét labda gurulna végig az avaron. Pedig csak az öreg sün indul megszokott esti körútjára. Csigák, hernyók, giliszták, bogarak után kutat hosszú orrával, de felfalja az ügyetlen egeret is, ha megcsípheti valahol. Ha a hegyes orrú róka közeledik, sün apó nyomban tüskés gombóccá változik. Úgy is marad mindaddig, amíg a vörös ravaszdi el nem unja a leskelődést és odébb nem áll. Akkor aztán kinyújtózik és folytatja sétáját az erdei avaron.

Nem egér! Mogyorós pele!

A szomszédos bokor ágán apró állatka szalad végig, közben lompos farkával egyeesúlyoz. Mintha csak egér lenne. Pedig az erdő igazi éjszakai lakójával, a mogyorós pelével találkoztunk. A nappalt egy faodúban vagy fűből készített fészkében tölti és csak este indul útnak, hogy gyümölcsöket, magokat keresgéljen. Úgy mászik, akár a mókus és lompos farkával emlékeztet is rá. De nem nagyobb egy jókora házi egérnél. Ránk pillant nagy fekete szemeivel, aztán átugrik a szomszédos ágra és már el is nyelte a sötétség.

Bizony alaposan besötétedett közben. Felállunk a fatörzsről és hazafelé indulunk. Egy megriadt erdei pocok nagy ugrásokkal menekül. A távolban bagoly kiált. Az erdőbe megérkezett az éjszaka.

Schmidt Egon

Sün Bécsy László felvételei

Erdei egér

Jutalmazás Ebben az esztendőben is kisorsoljuk, kik lesznek azok a szerencsés nyertesek, akiknek visszatérítjük a Kisdobos egész éves előfizetési díját. A rendelkezésünkre álló összegből tavaly 20 pajtást jutalmaztunk ezekkel a szép textilbabákkal (Karasz Lajos felvétele).

Értékelés Dr. Bíró Katalin „Mi a véleményed?" című, decemberben megjelent írására szép számmal érkeztek levelek. A legjobb munkák beküldőinek könyveket és játékokat küldtünk.

Jutalmat kaptak: Szina Balázs, Cselédes Ágnes, Heinold Ildikó 3.c osztályos tanulók, Tatabánya, Dózsa György Általános Iskola; Pethő Zsolt, 2. számú Ált. Isk. Monor; Általános Iskola, Portelek, Törökverő raj; Nagy Ilona, Hajdúszoboszló; Szabó Mónika, Veszprém; Kék Zsuzsanna, Kádárta; Aradszky Montika, Karsai Linda, Borbély Kitti, Földi Péter 3.a osztályos tanulók, Felsővárosi Általános Iskola, Kiskunhalas.

Dicséretben részesültek: 4. számú Általános Iskola 3.d osztály, Leninváros; Ali Orsolya, Mezőkövesd; Törteli Zoltán, Kardos; Ratuszni Jenő, Kazincbarcika; Csés Anikó, Gara; Csamangó Csilla, Kalocsa; Gyulai Krisztina, Békéscsaba.

Kutatómunka Magnóval, füzetekkel jöttek szerkesztőségünkbe a XXII. kerületi Kerekes Árpád Általános Iskola ötödikes pajtásai. Rajfeladatként kapták, járjanak utána a Kisdobos újság eredetének. Reméljük, vendégeink az iskola kisdobosait is tájékoztatják majd lapunk történetéről.

Tábori hírek

A Csillebérci Vezetőképző és Úttörőtáborban augusztus 17-től 25-ig kisdobos-közösségek részvételével rendezik meg a „Játssz velünk!" akciót.

Kisdobosok! Ha kíváncsiak vagytok a Balatoni Úttörővárosra, előzetes bejelentés alapján, felnőtt kísérővel megnézhetitek. De írjátok meg pontosan, mikor, hányan érkeztek, ki a kísérőtök. Cím: Balatoni Úttörőváros, Zánka 8250. (Hasonló feltételekkel a csillebérci táborban is tudnak fogadni benneteket. Címük: Vezetőképző és Úttörőtábor, Csillebérc, 1535 Budapest, Konkoly Thege út 21.)

A gödöllői 196. számú Petőfi Sándor Úttörőcsapat tagjai közül a Kapos környéki vándortáborban 30 negyedik osztályos kisdobos töltheti el túrázással a nyári szünidőt. A boglárlellei állótáborban pedig 45 harmadikos kisdobos tölthet el kellemes napokat. Érdekesnek ígérkezik a megyei úttörővasutas tábor a Börzsönyben, melyre 10 úttörő jelentkezhetett az iskola tanulói közül.

Jubileumi kiállítás Az úttörőmozgalom 40. születésnapja alkalmából a Magyar Munkásmozgalmi Múzeumban egész nyáron megtekinthető emlékkiállítást rendeznek.

Cím: Budavári Palota A. épület, Budapest I., Dísz tér 17.

Cserebere

— Kártyanaptárt és szalvétát gyűjtök. Első osztályos vagyok: Boros Boglárka, Nagyvisnyó, Sport út 17. 3349

— Szeretnék csigákat és kagylókat kapni. Cserébe szalvétát, matricát, képeslapokat, tájképeket és bélyeget küldök: Bödey Péter, Balatonalmádi, Rákóczi Ferenc u. 34. 8220.

A márciusi rejtvények helyes megfejtése:

Keresztrejtvény: „tavaszi szél vizet áraszt". **Tavaszhívogató:** nyitnikék, kicsit ér. **Neves ünnepeink:** nőnap, Tanácsköztársaság. **Betűrejtvény:** bukfenc. **Összeolvasó:** cselekvő hazafiság.

A márciusi rejtvények helyes megfejtéséért 50 Ft-os könyvutalványt nyertek:

Belyó Petra, Szöllősi Eszter, Budapest; **Andrási Veronika,** Zirc-Nagyesztergár; **Aleva Krisztián,** Szuhakálló; **Ágoston István,** Mázaszászvár; **Bálint János,** Pitvaros; **Böröcz Henrietta,** Bátaszék; **Bóna Viktor,** Esztergom; **Bartos István,** Kaposvár; **Csengeri Erzsébet,** Nyíregyháza; **Csik Karolina,** Jászberény; **Fábián József,** Hahót; **Fazekas Tünde,** Hódmezővásárhely; **Hochhauser Béla,** Csanádpalota; **Horváth N. János,** Cegléd; **Heilig Zoltán,** Szekszárd; **Horváth Aliz,** Várpalota; **Holczmann Helén,** Hódmezővásárhely; **Illés Tóth Emese,** Zalaegerszeg; **Idei Edit,** Tét; **Ihász Gabriella,** Dombóvár; **Juhász Nárcisz,** Hőgyész; **Kurányi Anita,** Vönöck; **Kovács Emőke,** Orai; **Lobogós Eszter,** Miskolc; **Lakos Erzsébet,** Regöly; **Libor Péter,** Alsózsolca; **Major Henriett,** Agyagosszergény; **Mikó Éva,** Bonyhád; **Majsa Krisztián,** Sopron; **Molnár Krisztián,** Mersevát; **Mácsik Ildikó,** Fadd; **Mészáros Piroska,** Fábiánsebestyén; **Németh Lajos,** Vashosszúfalu; **Nagy Gábor,** Gyöngyöstarján; **Orosz Orsolya,** Tiszakeszi; **Oláh Csaba,** Tarnaszentmiklós; **Polhammer Gábor,** Kéttornyúlak; **Poncsák Éva,** Pap; **Pataki Imre,** Szár; **Pécsvári Tünde,** Balatonfüred; **Rajna László,** Vajdácska; **Seres Tünde,** Balkány; **Süveges Katalin,** Szabadszállás; **Szabó József,** Nagyvenyim; **Török Yvette,** Pécs; **Tóth Andrea,** Ózd; **Tüke Norbert,** Vác; **Tóthalmi Ferenc,** Kecskemét; **Vágány András,** Dunaújváros.

Könyvjelző

Hetedhét Magyarország — ezt a címet nem egyetlen mese, hanem a Móra Ferenc Könyvkiadó egyik mese-sorozata kapta. A sorozat darabjait hazánk tájegységeinek meséiből válogatják. A kötetekben neves költőink átírásában régi stílusú (klasszikus) és friss, új szellemű (modern) mesék sorakoznak. Az első válogatás **Tóth Béla** munkája: **Legeltetés a három sárkány pusztáján,** Szeged környékének meséiből készült. A **Varjúkirály** című kötet a Tolna megyében élő csángó mesemondó, **Fábián Ágostonné** meséinek válogatása. A sorozat harmadik kötete **Zöld Vitéz és Virág Péter** címmel egy csokor erdélyi mesét kínál **Cs. Meggyes Mária** válogatásában. (A meséket Horger Antal, Hunyadi András, Kovács Ágnes, Kresz Mária és Nagy Olga gyűjtötte.) A sorozat következő (tehát már a negyedik!) darabja a **Fótonfót király.** Békés, Szolnok és Hajdú-Bihar megye népmeséiből **Dömötör Ákos** szedte csokorba. A mesék stílusát **Kiss Anna** egységesítette.

A Hetedhét Magyarország sorozatban megjelenő meséskönyvek mind-mind gazdagon illusztrált kötetek. **Csáki Lajos, Barczánfalvy Ferenc, Kacsány György** és **Lipták György** munkái (a megjelenés sorrendjében).

Mongol mesék sorakoznak **Az arany kantár** című színes, gyönyörű rajzokkal díszített kötetben. A mesék hőseivel bejárhatjuk a kegyetlen kánok, a végtelen mongol puszták, a fellegek, sőt az alvilág birodalmát. Az igazságért bátran kiálló emberek segítőtársa a mongol mesékben is a ló — akár a valóságban. (Móra, 1986)

Ha nem csal a memóriám...

Chip-chip! Ha nem csal a memóriám, tavaly nyáron is akadt néhány esős nap, amikor ti nyaraltatok a Balaton partján. Szörnyű pech! Sajnos az idén sem ígérhetem, hogy ahány nap nyaralás, annyi nap ragyogás. Inkább ajánlok néhány elfoglaltságot a felhős, hűvösebb időkre. Hátha kiderül, hogy nem is olyan szörnyű, ha olykor beborul. Akik Szántódon és környékén üdülnek, feltétlenül nézzék meg a **szántódpusztati lovasbemutatók** egyikét. Két-három hetenként rendezik meg. A SIOTOUR legközelebbi kirendeltségén vagy budapesti irodájában érdeklődhettek. Minden Balaton menti rendezvényről és a környék eseményeiről a SIOTOUR, Somogy megyei Tanács Idegenforgalmi Hivatala vagy annak budapesti irodája ad felvilágosítást! A **Siófok** közelében nyaralók a **kirakodóvásárokról** érdeklődjenek. Vásárokat más, nagyobb Balaton környéki helységben is tartanak. Akinek szerencséje van, az idén még **csikót is nyerhet** tombolán.

Chip-chip! Ha nem csal a memóriám, a szólás szerint egyszer volt Budán **kutyavásár.** Budán lesz-e, nem érdeklődtem, de a Balaton mentén többször lesz, az bizonyos. Ezen kívül még **kutyabemutatót,** gyermek-lovas versenyt, **széllovas tanfolyamot** is tartanak. Tanulhattok **lovagolni,** teniszezni. Akinek kedve támad, **kocsikázhat** is, bár erős a gyanúm, hogy a nyári „tanulás"-hoz nemcsak kedv, hanem jó vastag pénztárca is kell majd. Akinek a borsos árak miatt erről le kell mondania, az látogasson **Buzsákra,** a gyönyörű tájházba. **Balaton-Szentgyörgyön** a tájhaz is és a **Csillagvár** is látogatókat fogad. A várban fegyvereket, bútorokat állítottak ki. Ne feledkezzetek el a **szárszói József Attila Emlékházról,** a **Balatonföldváron** látható kiállításról, amely a Balaton védelmével és fejlesztésével kapcsolatos tervekről, tennivalókról ad képet. **Balatonszemesen** a Postamúzeum, **Siófokon** a Beszédes József Múzeum és az új Művelődési Központ várja vendégeit. Vidám nyaralást!

Postafiók 100.

Kedves Gyerekek!
A minap érdekes levelet kaptam. Nem gyerek küldte, nem felnőtt, hanem egy múzeum munkatársainak közössége. Örömmel, változtatás nélkül nyújtom át:

Dobos Dorka

Török fejtörő

Fejtörő játékra hív Benneteket a Budapesti Történeti Múzeum. Téma: a török másfélszázados magyarországi uralma.

Ahhoz, hogy a kérdésekre válaszolni tudjatok, érdemes feleleveníteni az iskolában, a 3. osztályos olvasókönyvből tanultakat és ajánlatos átlapozgatni a Képes Történelem sorozatban megjelent **Lengyel Balázs: A török Magyarországon** című könyvet.

A budai várban, ahol egykor véres harcok dúltak, ma múzeum áll, a Budapesti Történeti Múzeum.

Látogassatok el a Buda visszavívása, 1686 című kiállításra! Ismerkedjetek meg történelmünknek erről a korszakáról mesélő tárgyakkal!

A válaszokat 1986. augusztus 31-ig küldjétek el a szerkesztőség címére: Budapest, 1502 Pf.: 100.

A rejtvény második fordulójának kérdéseit a szeptemberi számban találjátok.

Szeretettel vár Benneteket a Budapesti Történeti Múzeum, Budavári Palota E épület, Budapest, I. Szent György tér 2.

1. A képen a középkori Budát látjátok. Ezt a gazdag és virágzó Budát foglalták el a törökök 150 évre. Mikor volt ez, és hogyan történt a vár bevétele?

2. Magyarország török megszállását irányította a képen látható nagy szultán. Ki volt ő?

3. Írjátok a három várkapitány mellé az általuk védett várat!
Zrínyi Miklós
Szondy György
Dobó István

4. Mit ábrázol a kép és hol láthatunk hasonlókat Budapest területén?

5. Kiállítási feladat

Ezt a feladatot csak akkor tudjátok megoldani, ha ellátogattok a Budapesti Történeti Múzeum Buda visszavívása, 1686 című kiállításra. Soroljatok fel néhányat azok közül a a tárgyak közül, amelyek a legjobban tetszettek a kiállításon!

Eredményes búvárkodást kívánunk.

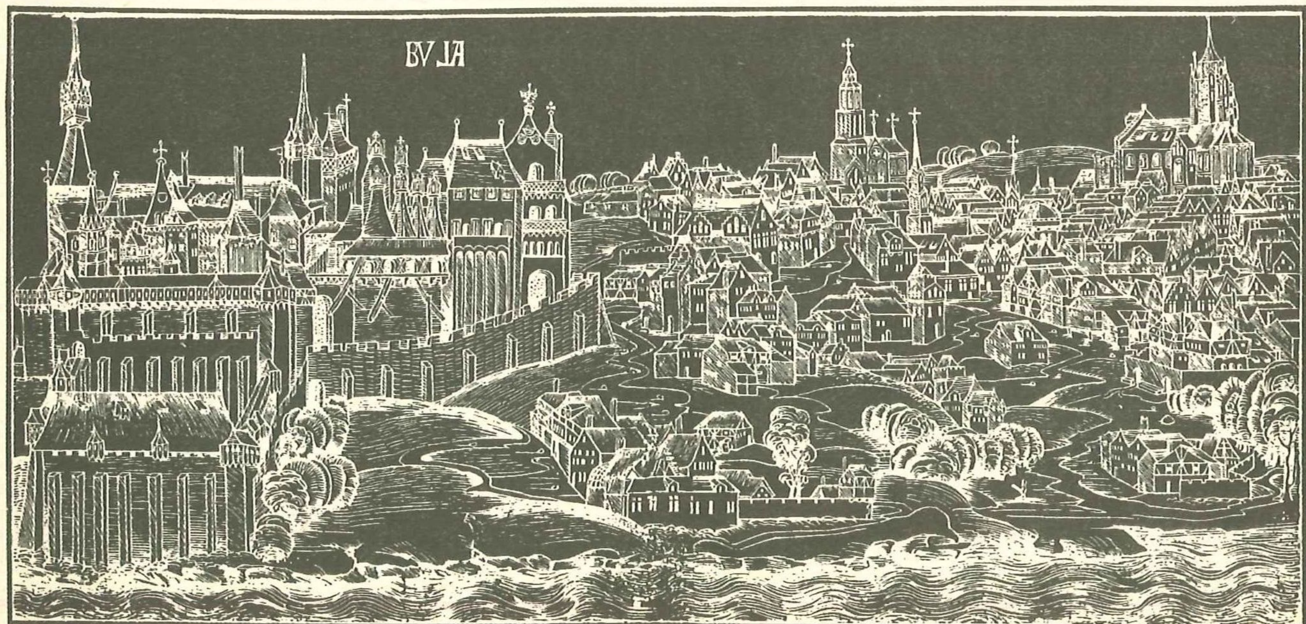

3

2

1

Mit játsszunk a táborban?

Hajókiránduláson
Küldöm a dalt...
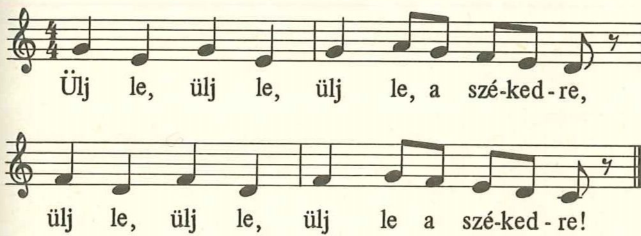
Több órás hajókiránduláson igen kellemes időtöltés az éneklés. Ha tanácstalanok vagytok vagy éppen vitatkoztok, hogy mit énekeljetek, legjobb, ha a következő játékot játsszátok. A játékvezető (bárki lehet, akinek eszébe jut először) megszólal:

— Küldöm a dalt például Kovács Lacinak!

Ezután megmondja a dal címét és legjobb, ha a hangot is megadja. (Kis kece lányom... stb.) Közösen eléneklitek a dalt. Ezután Kovács Laci küld dalt egy kislánynak és így tovább. Szabály, hogy fiú lánynak, lány fiúnak küldjön. Mire a hajó kiköt, mindenkire sor kerülhet, ha nem, jegyezzétek meg, hogy „kinél maradt a dal", bármikor folytathatjátok. Ügyeljetek a szép éneklésre. Ne énekeljetek gyorsan, főként ne túl hangosan.

Ha esik az eső...
Székesjáték
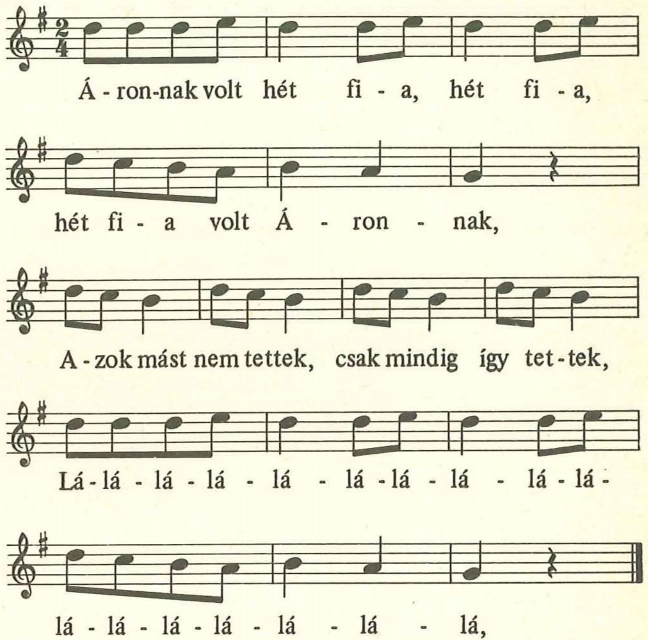
Az ebédlő közepére tegyetek egy széket. Először egy kislány üljön rá. Ő az eladó lány. Álljátok körül s válasszatok egy fiút kérőnek. Énekeljétek:

Éneketeket kísérjétek tapssal. Az ének alatt a kérő körben jár és kiszemel egy fiút, kézenfogja és az eladó lány elé vezeti. Mélyen meghajolnak mindketten. Ha a lánynak tetszik a fiú, akkor feláll, énekelni kezd egy csárdás vagy ugrós dallamot és táncolni kezd a fiúval. A többiek is bekapcsolódnak az éneklésbe és mindenki táncol a szomszédjával. A dallam végén a kérő visszamegy a körbe. Aki előbb a széken ült, az lesz a kérő, a párja lesz az eladó és kezdődik újra a játék.

Ha az eladónak nem tetszik a kiszemelt pár, akkor megfordítja a széket. A kérő új párt keres neki. Aki harmadszor is megfordítja a székét, annak a seprűvel kell táncolnia. Ezután új szereplőket kell választani. Ez a játék sok mókára ad lehetőséget, főként, ha a gyerekek jól ismerik egymást, s tudják, ki kinek kedves. Nem szabad megsértődni. Aki a seprűt választja, táncoltassa is meg!

Ha hűvös van...
Áronnak volt hét fia...

A játékosok egymás kezét fogva libasorba felállnak. Megindulnak kígyózva, dalolva. Amikor odaérnek, hogy „mindig csak így tettek", akkor az ügyes játékvezető kitalál valami különleges tánclépést, simát vagy cifrát, kilép a jobblábával, a ballal zár, ugrik egyet hozzá, vagy féllábon szökdel, sántikál berogyasztott térddel. Fő, hogy tréfás legyen, mert ez tréfás játék és ügyes, ötletes játékvezető kell hozzá. A kezével is mókázhat, mintha furulyázna, csókot dob stb. Persze, minden játékos azt csinálja, amit a vezető. A móka alatt csak a dallamot éneklik, utána megint kezdik a szöveges részt és az új mókát.

Tábori altató

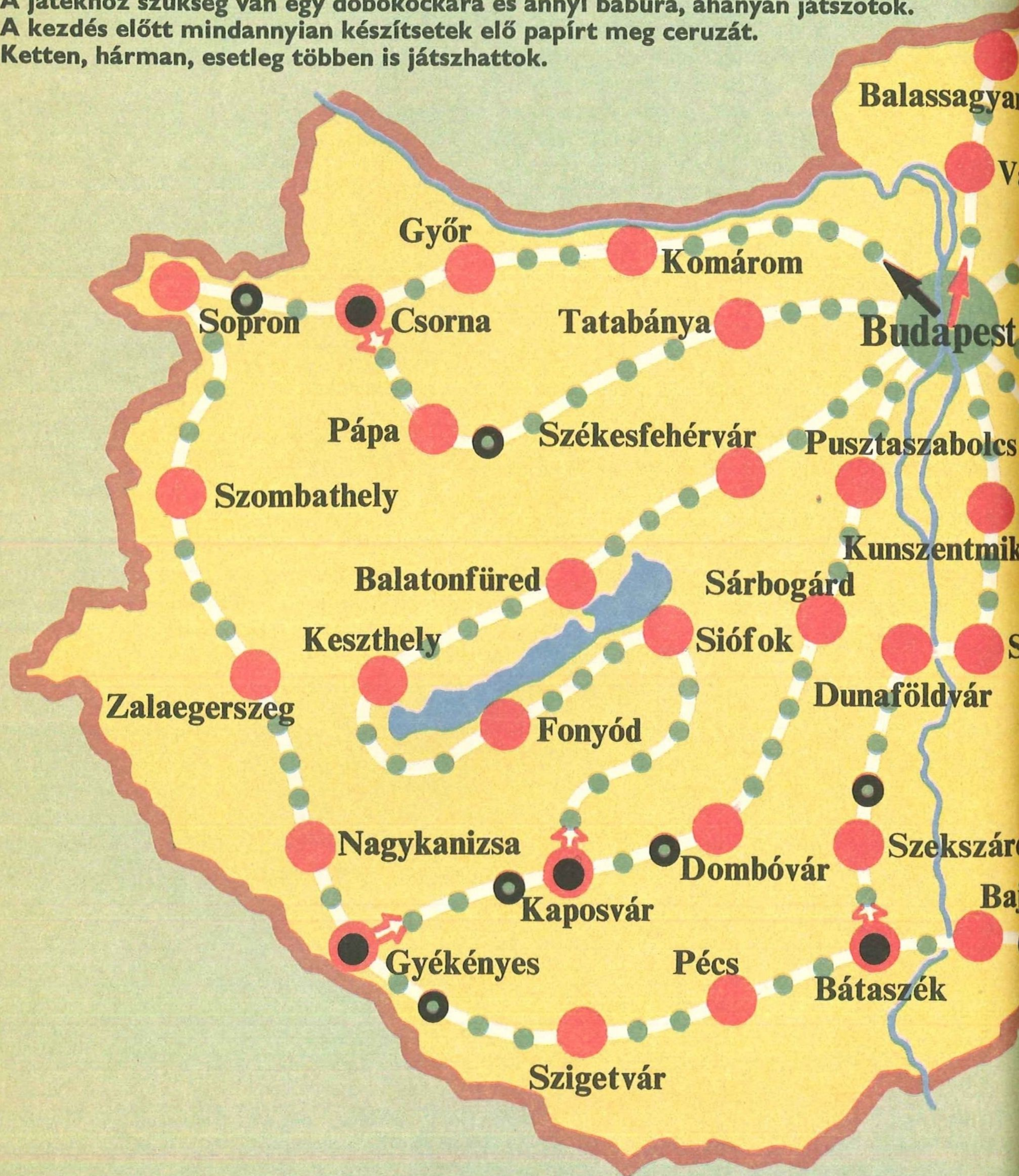
A táborban új környezetben, szokatlan ágyban néha nagyon nehéz elaludni. Gondoljatok erre már otthon. Vigyetek magatokkal a csomagban egy kedves lemezt vagy kazettát. Kérjétek meg a táborvezetőt, hogy takarodó után szép csendesen játssza le valamelyik kedves dalotokat. Míg a muzsika szól, gondoljatok az otthoniakra, s aztán lassan megjön az álom is.

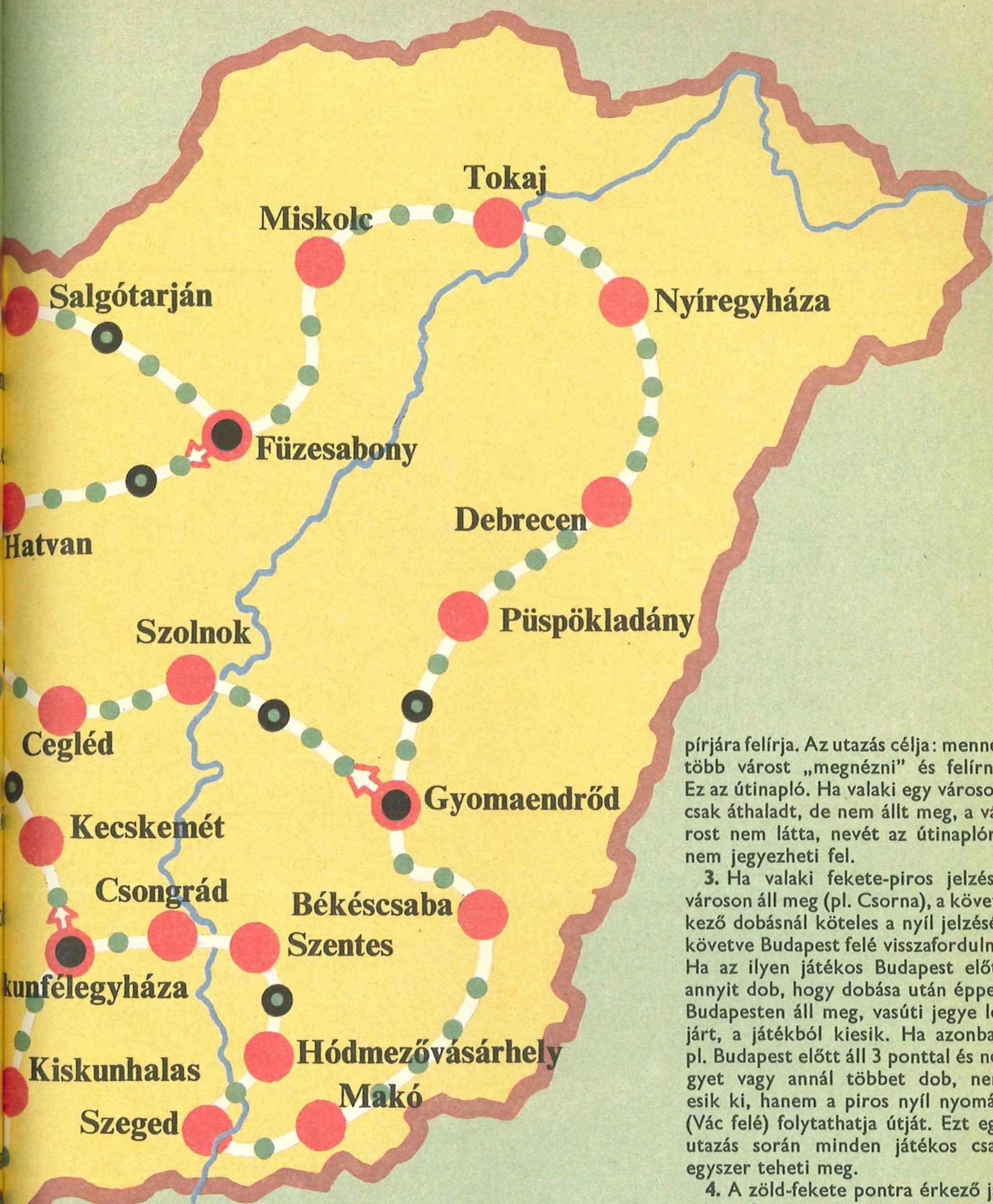
K. R.

UTAZÁS Magyarországon

A Kisdobos társasjátéka

A játékhoz szükség van egy dobókockára és annyi bábura, ahányan játszotok. A kezdés előtt mindannyian készítsetek elő papírt meg ceruzát. Ketten, hárman, esetleg többen is játszhattok.

Játékszabály

1. Az utazás megkezdésekor mindenki Budapestről indul a fekete nyíl irányába (Komárom felé) és annyit lép előre a zöld pontokon, ahányat a kockával dobott. Ha több játékos ugyanarra a pontra érkezik, egymás mellé állnak.

2. Aki dobás után piros körrel jelölt városon áll meg, az azt a várost megtekintette és a város nevét papírjára felírja. Az utazás célja: mennél több várost „megnézni" és felírni. Ez az útinapló. Ha valaki egy városon csak áthaladt, de nem állt meg, a várost nem látta, nevét az útinaplóra nem jegyezheti fel.

3. Ha valaki fekete-piros jelzésű városon áll meg (pl. Csorna), a következő dobásnál köteles a nyíl jelzését követve Budapest felé visszafordulni. Ha az ilyen játékos Budapest előtt annyit dob, hogy dobása után éppen Budapesten áll meg, vasúti jegye lejárt, a játékból kiesik. Ha azonban pl. Budapest előtt áll 3 ponttal és négyet vagy annál többet dob, nem esik ki, hanem a piros nyíl nyomán (Vác felé) folytathatja útját. Ezt egy utazás során minden játékos csak egyszer teheti meg.

4. A zöld-fekete pontra érkező játékos elvesztette csomagját és a következő dobásnál egyszer visszafelé utazik.

5. Az utazás akkor fejeződik be, amikor az utolsó játékos is visszaérkezik Budapestre. Ilyenkor, függetlenül attól, hogy Budapest előtt hányat dob, a játék véget ér.

6. A játékban az győz, akinek útinaplójában legtöbb városnév szerepel.

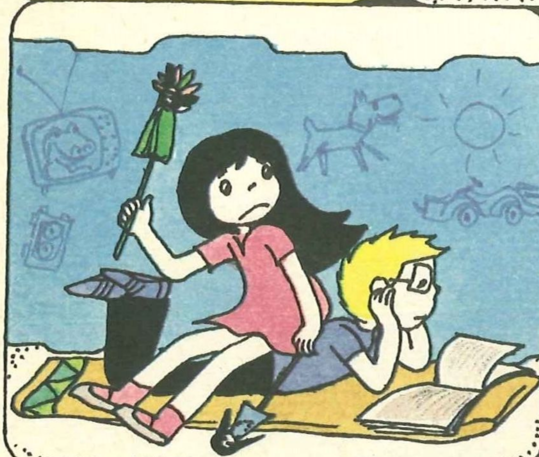
Ára: 6,— Ft

A KÉK KERÍTÉS

Van valahol egy kék kerítés, amelyik szereti, ha rajzolnak rá...

– Csakhogy megtaláltalak, Bence! – örvendezett Réka. – Készítsünk papírbábokat! – De Bence nem válaszolt. Egy izgalmas indián történetet olvasott éppen.

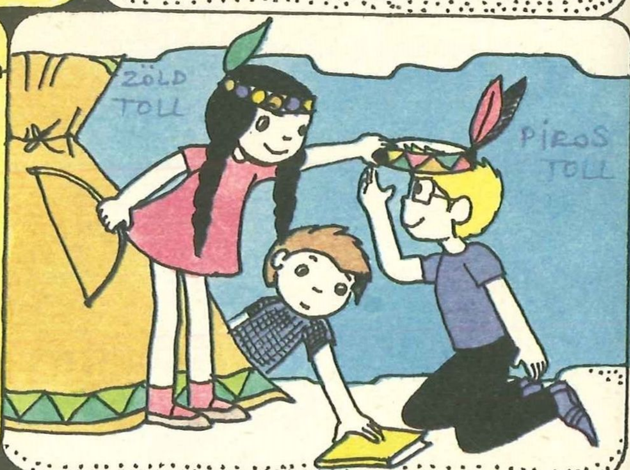

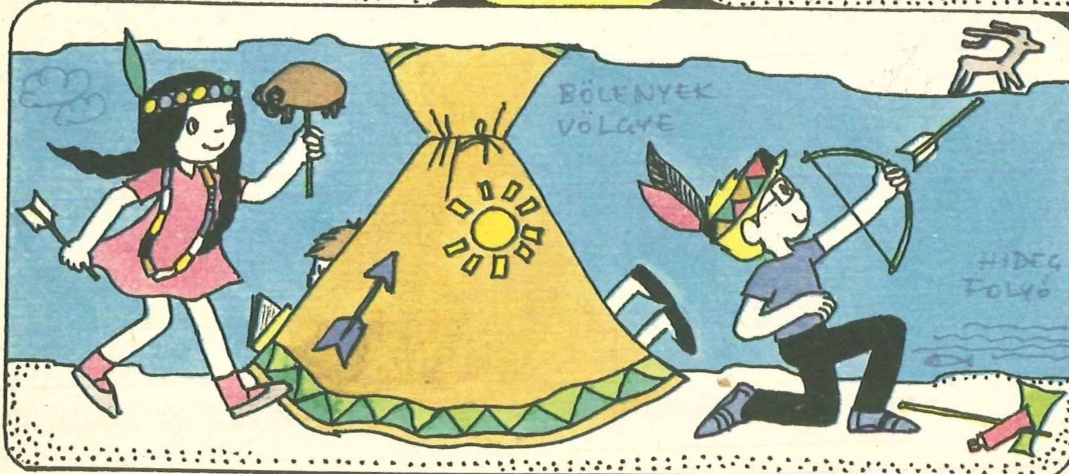
Réka csinált két indián bábut, de Bencét ez sem érdekelte. Akkor Rékának eszébe jutott valami. Óvatosan kihúzta Bence alól a takarót.

– Mire készülsz? – kíváncsiskodott Körmi. – Ha segítesz, hamar megtudod! – válaszolta Réka. Csináltak egy sátrat, meg indián díszeket.

Bence ámult-bámult, és végre letette a könyvet!!! Játszani kezdett Rékával meg Körmivel. De hová lett Körmi? Elbújt. Most ő olvassa a könyvet...

Marék Veronika